

Toets flora en fauna

Deel 54 Gemert

Datum : 22 juni 2016
Projectnummer : 16-0214
Opdrachtgever : Bouwbedrijf Raaijmakers
Molenstraat 43
5421 KD Gemert
Veldwerk : K. Moonen
Auteur : K. Moonen
Kwaliteitscontrole : E. Claassen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In verband met de voorgenomen plannen op de locatie Deel 54 te Gemert is het noodzakelijk een toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. In de huidige situatie zijn een woonhuis en een schuurtje aanwezig. De voorgenomen plannen bestaan uit het slopen van de gebouwen en het verwijderen van de beplanting en het realiseren van enkele nieuwe woningen en parkeerplaatsen. Om te voorkomen dat in strijd met de Flora- en faunawet wordt gehandeld, is het nodig te onderzoeken of er beschermde planten en/of dieren op de locatie aanwezig zijn en op welke wijze de werkzaamheden hierop effect hebben.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Flora- en faunawet.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de Flora- en faunawet wordt gehandeld.

2 Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden in twee wetten geregeld. Soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en in het beleid voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)). Deze toets flora en fauna is gericht op soortbescherming. Vanwege de ligging van het plangebied en de lokale aard van de voorgenomen plannen is gebiedsbescherming niet van toepassing. De Natuurbeschermingswet en het beleid voor het NNN worden daarom buiten beschouwing gelaten.

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende plant- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De bescherming van soorten is geregeld middels een aantal verbodsbepalingen. In dit geval zijn vooral artikel 8 tot en met 12 van belang.

Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

De Flora- en faunawet beschermt alle inheemse zoogdieren (op de huismuis, de bruine rat en de zwarte rat na), vogels, reptielen en amfibieën. Bij de vissen, ongewervelde dieren en planten zijn alleen die soorten beschermd die als zodanig in de wet zijn aangewezen. Alle beschermde soorten, met uitzondering van de vogels, staan in de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet.

Tabel 1: Algemene soorten

Dit betreft soorten waarvoor in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet.

Tabel 2: Overige soorten

Dit betreft zeldzame en veelal bedreigde soorten. Voor deze soorten wordt in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling verleend voor de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet, mits de activiteiten uitgevoerd worden op basis van een door de minister van Economische Zaken (EZ) goedgekeurde gedragscode. Wanneer geen gedragscode wordt gevolgd, is bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig.

Tabel 3: Strikt beschermde soorten

Onder deze tabel vallen onder andere de soorten die beschermd zijn volgens de Europese Habitatrichtlijn. Voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze soorten geen vrijstelling, hiervoor moet dus een ontheffing aangevraagd worden.

Vogels en hun nesten mogen tijdens het broeden niet worden verstoord. Daarnaast bestaat er een lijst van het ministerie van EZ waarop de vogels zijn opgenomen waarvan het nest jaarrond beschermd is.

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren

niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

3 Plangebied en voorgenomen plannen

Het plangebied ligt aan de noordwest-rand van de bebouwde kom van Gemert aan de Deel 54. In het plangebied staat een woonhuis dat momenteel nog bewoond is. Daarnaast zijn rechts van het huis twee kleine overkappingjes gerealiseerd en is een schuur aanwezig. Naast de bebouwing is er een betegeld terras aanwezig, de rest van het plangebied is in gebruik als tuin. De tuin bestaat voor een groot deel uit strak gemaaid gazon, daarnaast zijn enkele bomen en heesters aanwezig en bestaat de beplanting uit borderplanten.

In figuur 1 is de ligging van het plangebied in Gemert weergegeven. Figuur 2 toont een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving. Op pagina 5 staan enkele foto's van het plangebied.

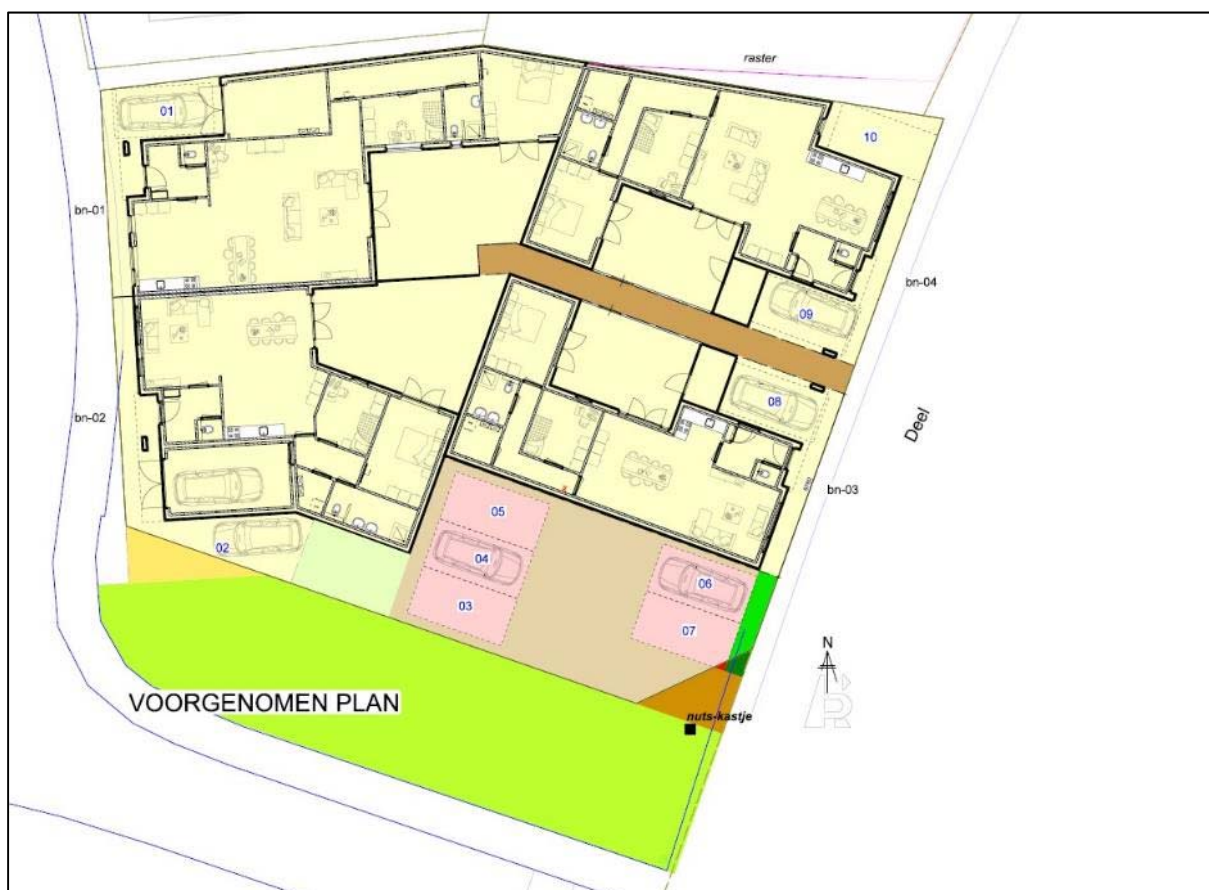
De voorgenomen plannen bestaan uit het slopen van de schuur en het woonhuis en het verwijderen van alle beplanting. Er worden nieuwe woningen met parkeerplaatsen gerealiseerd, zoals weergegeven in figuur 3.

Figuur 1. Ligging plangebied in Gemert (blauwe cirkel) (bron: Bingmaps)

Figuur 2. Globale begrenzing van het plangebied (rode lijn) (bron: pdok)

Figuur 3. Voorgenomen plan, Deel 54 Gemert (bron: Schellen Adviseurs)

Foto 1. Voorzijde te slopen woonhuis met aanbouw en garage

Foto 2. Voorzijde te slopen schuur

Foto 3. Achterzijde te slopen woonhuis met aanbouw

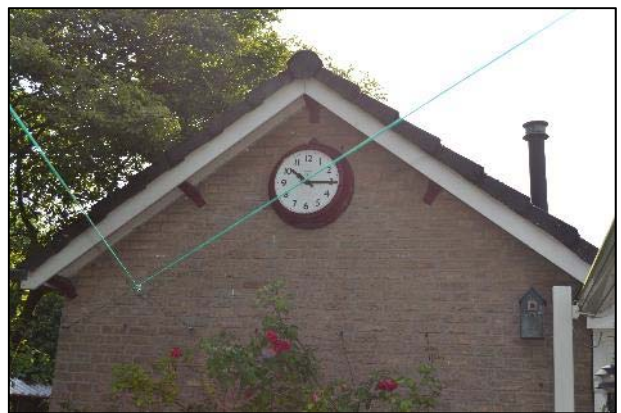

Foto 4. Achterzijde te slopen garage

Foto 5. Zijaanzicht zuidzijde plangebied

Foto 6. Overzicht plangebied (vanaf zuid-oost kant)

4 Natuurwaarden

In het kader van deze toets flora en fauna heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden. Aan de hand van bekende verspreidingsgegevens uit onder andere verspreidingsatlassen is bepaald welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen. Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn alle op de locatie aanwezige biotopen opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde plant- en diersoorten. Op basis van expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 16 juni 2016 halverwege de ochtend. De weersomstandigheden waren als volgt: matig bewolkt, droog, windstil en circa 19 °C.

4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied en de omgeving daarvan geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Binnen het plangebied bestaat de beplanting uit enkele bomen, struiken borderbeplanting en gazon. De tuin wordt zeer intensief onderhouden. Gezien het gebruik van het plangebied is het redelijkerwijs uitgesloten dat beschermde plantensoorten aanwezig zijn.

4.2 Amfibieën

Gezien de kenmerken en het gebruik van het plangebied en de ligging binnen de bebouwde kom is het voorkomen van beschermde amfibieën uit FFtabel 2 en 3 redelijkerwijs uit te sluiten. Mogelijk komen er in het plangebied en de aangrenzende ruimte exemplaren voor van de algemene soorten amfibieën gewone pad en bruine kikker van FFtabel 1.

Met de voorgenomen ontwikkeling worden mogelijk exemplaren van algemene soorten amfibieën van FFtabel 1 gedood en wordt het leefgebied verkleind of vernietigd. De voorgenomen ontwikkeling heeft hiermee een negatief effect op de mogelijk voorkomende beschermde soorten amfibieën van FFtabel 1. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het is derhalve niet nodig mitigerende maatregelen te nemen voor soorten van FFtabel 1.

4.3 Vogels

Algemeen voorkomende vogelsoorten kunnen broedgelegenheid vinden in de bomen en struiken in de tuin en de omgeving van het plangebied. De tuin vormt voor deze soorten geschikt foerageergebied. Tijdens het veldbezoek zijn in de omgeving van het plangebied enkele algemene vogelsoorten waargenomen, waaronder merel, houtduif en vink. Er is ook een nest waargenomen in de conifeer waar een houtduif op dat moment aan het broeden was. In de omgeving blijft voldoende broed- en foerageergebied aanwezig. Zodoende zullen geen negatieve effecten ontstaan op het broed- en foerageergebied van algemene vogelsoorten.

Gedurende het broedseizoen zijn vogels strikt beschermd. Door bomen en/of struiken buiten het broedseizoen te rooien/snoeien kunnen negatieve effecten op broedende vogels worden voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen huismussen waargenomen. Wel zaten enkele huismussen te roepen in de nabije omgeving van het plangebied. Het is derhalve mogelijk dat er huismussen in of rond het plangebied broeden. De bebouwing herbergt geschikte plekken voor huismussen om in te broeden, het is derhalve niet uit te sluiten dat huismussen broeden in de gebouwen of beplanting binnen het plangebied. Nesten van huismus zijn jaarrond beschermd. Sloop

van de gebouwen en het verwijderen van de beplanting kan vernietiging van mogelijk aanwezige nesten en daarmee overtreding van de Flora- en faunawet tot gevolg hebben. Hiervoor dient een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of daadwerkelijk nesten van huismussen aanwezig zijn. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode april tot en met juni. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing nodig is en welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden.

Tijdens het veldbezoek is een enkele overvliegende gierzwaluw waargenomen. Tijdens het veldbezoek is beoordeeld dat de te slopen schuur niet geschikt is voor gierzwaluw vanwege de geringe hoogte. Tijdens het veldbezoek is beoordeeld dat vanwege de strakke afwerking en doordat het woonhuis een vrijstaand huis betreft zonder directe burens, nesten van gierzwaluw hier zijn uit te sluiten. Op basis van deze argumenten kan worden uitgesloten dat nestplaatsen van gierzwaluw aanwezig zijn binnen het plangebied.

4.4 Zoogdieren

Mogelijk functioneert het plangebied als (onderdeel van het) leefgebied van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1, zoals mol, egel en algemene muizensoorten. De voorgenomen plannen hebben tot gevolg dat mogelijk leefgebied van deze soorten verdwijnt. Met de werkzaamheden kunnen exemplaren van zoogdieren van FFtabel 1 worden gedood. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het is derhalve niet nodig mitigerende maatregelen te nemen voor soorten van FFtabel 1. Gezien de kenmerken, de ligging in de bebouwde kom en het gebruik van het plangebied is het redelijkerwijs uit te sluiten dat zwaarder beschermde soorten grondgebonden zoogdieren van FFtabel 2 en 3 in het plangebied voorkomen.

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al.1997) en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, bosvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, watervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en Brandts vleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de ruimere omgeving van het plangebied.

Het plangebied en de daaraan grenzende omgeving zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Aangezien in de omgeving geschikt foerageergebied aanwezig blijft, is het uit te sluiten dat negatieve effecten zullen ontstaan op het foerageergebied van vleermuizen.

Uit het veldbezoek blijkt dat de bebouwing binnen het plangebied mogelijkheden biedt voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Vleermuizen kunnen bijvoorbeeld verblijfplaatsen hebben in ruimtes onder dakpannen, achter betimmering of in de spouwmuur. De dieren hebben aan een kleine opening of spleet (bijvoorbeeld bij loodslabben, open stootvoegen, kopse dakpannen en kozijnen) voldoende om in te kruipen. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Indien verblijfplaatsen aanwezig zijn, zal de voorgenomen sloop leiden tot vernietiging hiervan en daarmee overtreding van de Flora- en faunawet. Nader onderzoek moet uitwijzen of daadwerkelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Dit nader onderzoek dient middels meerdere inventarisatieronden te worden uitgevoerd gedurende de periode half mei tot en met eind september. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing nodig is en welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden.

4.5 Overige soortgroepen

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geschikte biotopen ontbreken voor beschermde soorten reptielen, dagvlinders, libellen, vissen, mieren en kevers. Het voorkomen van beschermde soorten uit deze soortgroepen kan daarom worden uitgesloten.

5 Conclusie

In het plangebied komen mogelijk beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet. Tabel 1 op de volgende pagina geeft een samenvatting van de conclusies.

Het plangebied wordt mogelijk gebruikt als (onderdeel van het) leefgebied door algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen in FFtabel 1. De voorgenomen plannen kunnen tot gevolg hebben dat het leefgebied van deze soorten verdwijnt en dat individuen worden gedood. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het is zodoende niet nodig mitigerende maatregelen te nemen voor de soorten van FFtabel 1.

Het plangebied vormt voor algemene vogelsoorten geschikt foerageer- en broedgebied. In de omgeving blijft voldoende broed- en foerageergebied aanwezig. Zodoende zullen geen negatieve effecten ontstaan op het broed- en foerageergebied van algemene vogelsoorten. Gedurende het broedseizoen zijn vogels strikt beschermd. Door bomen en/of struiken buiten het broedseizoen te rooien kunnen negatieve effecten op broedende vogels worden voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli.

In het plangebied kunnen jaarrond beschermde nestplaatsen van gierzwaluw worden uitgesloten.

Het is mogelijk dat huismussen in of rond het plangebied broeden. Nesten van huismus zijn jaarrond beschermd. Sloop van de gebouwen kan vernietiging van mogelijk aanwezige nesten en daarmee overtreding van de Flora- en faunawet tot gevolg hebben. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of daadwerkelijk nesten van huismussen aanwezig zijn. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode april tot en met juni. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing nodig is en welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden.

Het plangebied en de daaraan grenzende omgeving zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Aangezien in de omgeving geschikt foerageergebied aanwezig blijft, is het uit te sluiten dat negatieve effecten zullen ontstaan op het foerageergebied van vleermuizen.

De gebouwen binnen het plangebied bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Verblijfplaatsen van deze dieren zijn jaarrond beschermd. Indien verblijfplaatsen aanwezig zijn, zal de voorgenomen sloop leiden tot vernietiging hiervan en daarmee overtreding van de Flora- en faunawet. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of verblijfplaatsen van vleermuizen daadwerkelijk aanwezig zijn in het plangebied. Op basis van de resultaten van het nader onderzoek kan worden bepaald of negatieve effecten optreden en welke vervolgstappen nodig zijn.

Tabel 1. Samenvatting conclusie

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing	Maatregelen
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leefgebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Amfibieën	FFtabel 1	Landhabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Vogels	Vogels (nest niet jaarrond beschermd)	Broed- en foerageergebied	Ja	Nee, mits maatregelen worden gevolgd	Eventueel kappen/snoeien van bomen en struiken uitvoeren buiten broedseizoen
Huismus	Vogels (nest jaarrond beschermd)	Nestplaats	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek april t/m juni
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	Nee	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Verblijfplaats	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek mei t/m sept.

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Ministerie van Economisch Zaken, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Soortenstandaard Gierzwaluw, versie 2.0, december 2014
- + Ministerie van Economisch Zaken, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Soortenstandaard Huismus, versie 2.0, december 2014

www.vlindernet.nl

www.waarneming.nl

www.telmee.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.libellennet.nl

www.eis-nederland.nl

www.ravon.nl